

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.131/2023/4.

A felperes:

Felperes1 (cím2.; tartózkodási helye: Fegyház és Börtön1)

A felperes képviselője:

dr. Szabó Gábor ügyvéd (Cím4.)

Az alperes:

Alperes1 (cím1)

Az alperes képviselője:

Tóth Ügyvédi Iroda (cím5, ügyintéző: dr. Tóth Károly ügyvéd, dr. Halász Attila ügyvéd)

dr. Csoma László jogtanácsos

A per tárgya:

személyiségi jogsértés megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék, 9.P.20.088/2023/8. sorszám

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 9. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Köteles az alperes 15 napon belül megfizetni a felperesnek 85.000 (Nyolcvanötezer) forint másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 19.300 (Tizenkilencezer-háromszáz) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az alperes 30521/7520/2018 sorszámú határozatával megállapította, hogy a felperes 2018. október 11-én előterjesztett, a fogvatartott alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt benyújtott panaszát részben megalapozottnak találták tekintettel arra, hogy a fogvatartott számára a törvényben meghatározott élettér (4 m²) nem biztosított.

[2] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a felperes emberi méltóságát azzal, hogy a 2018. április 3. napjától 2018. május 13. napjáig terjedő időszakban a fogvatartásban lévő felperes számára nem biztosította az előírt minimális életteret. Kérte az alperes perköltségben való marasztalását.

[3] Az alperes a túlszűfolttség tényét nem vitatta, elismerte a felperes megállapításra irányuló keresetét, amely a 2018. április 3. és 2018. május 13. közötti időszakban a fogvatartottak számára 4 m² élettér biztosításának a hiányáról szólt. Az alperes a perfelvételi szakban a vele szemben érvényesített jogot és kérelmet az arra vonatkozó védekezésének előterjesztése nélkül elismerte és hivatkozott arra, hogy a perre okot nem adott, ezért a Pp. 86. § (1) bekezdése alapján kérte a felperes perköltség iránti igényének elutasítását és az alperes perköltségében való marasztalását. Az alperes a felperes perköltség iránti igényét egyébként is eltúlzottnak tartotta.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes emberi méltóságát azáltal, hogy a 2018. április 3. napjától 2018. május 13. napjáig terjedő időszakban a fogvatartásban lévő felperest túlszűfolt zárkában helyezte el.

[5] Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 241.000 forint perköltséget és megállapította, hogy a feljegyzett 36.000 forint illeték a Magyar Állam terhén marad.

[6] Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a felperes pernyertes lett, így a bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszt alperest a felperes által felszámított

perköltség megfizetésére, mely a felperes jogi képviselőjével felmerült ügyvédi munkadíjat foglalta magában. Az ügyvédi munkadíj összegét a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg.

[7] A bíróság a Pp. 86. § (1) bekezdés alkalmazására nem látott lehetőséget. Rámutatott, hogy e jogszabályhely két feltétel együttes fennállását követeli meg: az egyik feltétel a perben érvényesített jog és az abból fakadó kérelem elismerése. A jogszabályi rendelkezésből az elismerés további kritériumai is meghatározhatók: az elismerés csak akkor váltja ki a joghatást, ha teljes körű, kifejezett, továbbá a perfelvételi szakban és ezen belül a jogra és kérelemre vonatkozó védekezés helyett történik meg. Ha az igényérvényesítő fél ellenfele úgy tesz elismerést, hogy korábban a jogra és kérelemre vonatkozóan akár alaki, akár érdemi védekezést terjesztett elő, a szabály már nem alkalmazható. Jelen ügyben az első feltétel, a perben érvényesített jog és az abból fakadó kérelem elismerése megvalósult. A másik konjunktív feltétel az, hogy az elismerő fél ne adjon okot a perre. A Pp. nem határozza meg konkrétan, hogy a fél mely magatartása tekinthető olyannak, amely alappal készíti a másik felet a perindításra, így azt esetről esetre a bíróságnak kell megítélnie, döntően az állított jog alapjául szolgáló jogviszony jellemzőiből kiindulva. A kialakult bírósági gyakorlat szerint az alperes akkor nem ad okot a perre, ha mindent megtesz annak érdekében, hogy a felek közötti jogvita perindítás nélkül elintézhetővé váljék. A felperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy bár az alperes a panaszt elbíráló határozatában elismerte, hogy az egy főre jutó 4 m² életteret nem biztosította a felperes számára, de az emberi méltóság, mint személyiségi jog megsértését nem ismerte el. A felperes a személyiségi jogsértés bírósági megállapítása iránti igényét kizárólag polgári peres eljárás keretében tudta érvényesíteni, a jogsértés tényének megállapítására a Bv.tv. a kártalanítási eljárás keretében nem ad lehetőséget. A bíróság megítélése szerint a jogszabály által előírt élettér biztosításának elmulasztása és ezáltal a személyiségi jogsértés megvalósítása miatt az alperes alappal nem hivatkozhat arra, hogy a perre okot nem adott.

[8] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes fellebbezést jelentett be, melyben annak részbeni megváltoztatását és a 241.000 forint perköltség megfizetésére kötelezésének mellőzését kérte. Kérte továbbá a felperes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését.

[9] Arra hivatkozott az elsőfokú ítélet 56. pontjában foglalt indokolásra utalva, hogy éppen az a lényeg, hogy nem is volt lehetősége nyilatkozni az előzményi eljárásban, mivel az emberi méltóság, mint személyiségi jog megsértése fel sem merült. Az alperes éppen ezért nyilatkozta a perben, hogy lényegtelen, hogy mi történt a kártalanítási eljárásban, hiszen az nem is ad lehetőséget a személyiségi jog megsértésének a megállapítására. Ebből következően a bíróság hibás jogkövetkeztetést vont le.

[10] Álláspontja szerint a kártalanítási eljárást követően, a peres eljárást megelőzően a felperesnek fel kellett volna hívnia az alperest, hogy az emberi méltóság, mint személyiségi jog megsértését elismeri-e. Amennyiben ekkor az alperes nemleges választ adott volna, akkor adott volna okot a perre. Ennek alátámasztására csatolta a Budapest Környéki Törvényszék 11.P.20.172/2022/12. számú, valamint a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.850/2022/4. sorszámu ítéletét.

[11] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes 85.000.- forint perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Az alperes fellebbezését megalapozatlannak, tévesnek minősítette. Állította, hogy a felperes többször is előadta írásban igényét, panaszait, a 2018. szeptember 17-i csatolásra került a keresetlevélhez is. Ezen utóbbiban kifejezetten meghivatkozta a Ptk. 2:51. §-t, a keresetben érvényesített jogot. Ezen túlmenően 2019-ben is kerültek benyújtásra ugyan ilyen tartalmú beadványok.

[12] Azzal érvelt továbbá, hogy olyan jogszabály nem létezik, mely a személyiségi jog megsértésére irányuló peres eljárást megelőző felhívási kötelezettséget írna elő a felperes terhére. Hivatkozott ebben a körben a 3254/2019. (X. 30.) AB határozatra, a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.053/2022/14. sorszámú eseti döntésre.

[13] Hangsúlyozta, hogy a Pp. 86. § (1) bekezdése nem a pert megelőzően, hanem a per indítását követően, már perbeli fél alperes tekintetében a perfelvételi szakban rendelkezik a szabályozásról. A jelen esetben az alperes nem ismerte el a Ptk. 2:51. §-án alapuló jogot és az emberi méltóság megsértését sem, a perre okot adott. Amennyiben az alperes emberhez méltó feltételeket biztosított volna a fogvatartottjainak és betartja a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, akkor nem kellett volna peres eljárással számolnia és nem adott volna okot a perindításra. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 35.P.20.651/2022/8. sorszámú elsőfokú ítéletre is.

[14] A fellebbezés nem alapos.

[15] Mivel a fellebbezés kizárólag az elsőfokú ítélet perköltség megfizetésére kötelező rendelkezése ellen irányult, ezért a jelen felülbírálat az ítélet egyéb rendelkezéseit nem érintette.

[16] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 86. § (1) bekezdése értelmében, ha a fél a perfelvételi szakban a vele szemben érvényesített jogot és kérelmet az arra vonatkozó védekezésének előterjesztése nélkül elismeri és a perre nem adott okot, a perköltségét az ellenfél téríti meg.

[17] Az alperes ellenkérelmében, valamint fellebbezésében is arra hivatkozott, hogy a perindításra okot nem adott, a kártalanítás alapjául szolgáló jogsértést már a peres eljárást megelőzően elismerte. Sérelmezte ugyanakkor, hogy őt a felperes a személyiségi jogsértés elismerésére előzetesen nem hívta fel.

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen megindokolta, hogy miért nem tartja alkalmazhatónak a jelen eljárásban a Pp. 86. § (1) bekezdését. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kifejtett álláspontjával egyetért és hangsúlyozza, hogy a perköltségviselés általános szabálya alól kivételt képező rendelkezés alkalmazásának második konjunktív feltételét, azaz, hogy a perre okot adott-e az alperes, a jogszabály konkrétan nem határozza meg, mindig az adott eset összes körülményének az együttes mérlegelésével lehet megállapítani.

[19] A bírói gyakorlat szerint az alperes akkor nem ad okot a perre, ha semmi olyat nem tesz, aminek nyomán a perindítás szükségessé válik, másfelől pedig mindent megtesz

annak érdekében, hogy a felek közötti vita perindítás nélkül elintézhetővé váljék. (BH2005.27.) Eszerint tehát az alperest terheli a perindítást szükségessé tevő magatartástól való tartózkodás (passzív magatartás), illetve a perindítás elkerülését célzó cselekvés (aktív magatartás).

[20] Tényként állapítható meg, hogy az alperes a fogvatartás kapcsán jogszabályt sértett, mivel nem biztosította a felperes részére a minimálisan előírt életteret. Ezt el is ismerte a felperes által benyújtott panasszal kezdeményezett kártalanítási eljárásban. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a személyiségi jogsértés megállapítását a felperes csak polgári peres eljárás keretében kérhette. Erre utalt a Győri Ítéltábla a Pf.I.20.177/2022/4. sorszámú ítéletében a Kúria Pfv.III.20.979/2020/3. sorszámú döntése alapján.

[21] Alaptalanul sérelmezte az alperes, hogy a felperes őt a személyiségi jogsértés elismerésére előzetesen nem hívta fel, mintegy a peres eljárás megelőzése érdekében. Ilyen kötelezettséget ugyanis a jogszabály nem ír elő, ez a felperest sem igényének érvényesítése körében, sem a perköltség viselés Pp. 86. § (1) bekezdése szerinti speciális rendelkezésre figyelemmel nem terhelhette. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes 2018. szeptember 17-i beadványának III. pontja megsértett jogként tartalmazza a Ptk. 2:51. §-t. Ebből következően nem értékelhető a felperes terhére, hogy előzetesen kifejezetten nem hívta fel az alperest személyiségi joga megsértésnek elismerésére. Az alperes elmulasztotta a jogszabály által előírt minimális életter biztosítására vonatkozó kötelezettségét, mellyel személyiségi jogot is sértett, ennek megállapítására kizárólag polgári peres eljárásban kerülhetett sor, az ebből eredő költségeket az alperes viselni köteles.

[22] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 389. § értelmében alkalmazandó Pp. 383. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[23] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése folytán viselni köteles a másodfokú eljárásban felmerült költségeit. A felperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét az ítéltábla a felperes által a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja, a fél és jogi képviselője között létrejött megállapodás alapján felszámított 85.000.- forint összegben határozta meg.

[24] A feljegyzett fellebbezési illeték az alperes teljes személyes illetékmentessége folytán az állam terhén marad. [Pp. 102. § (6) bekezdés]

Győr, 2023. október 26.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Molnár Andrea s. k.

Dr. Sarmon Hedvig s. k.

a tanács elnöke, előadó bíró

bíró

bíró